

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/316/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817205053
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7817205053.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a členov senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřežie 8/A, IČO: 50 094 297, zastúpeného advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřežie 8/A proti žalovanej L. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom S., G. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Pavlom Kontrom, advokátom advokátskej kancelárie, so sídlom v Rožňave, Čučmianska dlhá 21, o zaplatenie 5.589,24 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 17.4.2018 sp.zn. 9Csp/92/2017-73 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal plnú náhradu trov konania.
2. Týmto rozsudkom rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 5.589,24, ktorého sa tento domáhal na základe tvrdenia, že jeho právny predchodca Poštová banka a.s. uzavrela so žalovanou dňa 22.2.2011 úverovú zmluvu, na základe ktorej jej poskytla úver v sume 7.000,00 eur. Tento sa žalovaná zaviazala zaplatiť vrátane úrokov a poplatkov plnením v splátkach. S poukazom na neplnenie si zmluvných povinností riadne splácať úver, právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 13.2.2014 predčasnú splatnosť úveru.
3. V rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že svojim uznesením zo dňa 30.8.2017 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu vstúpil do konania R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřežie 8/A.
4. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania zistil z úverovej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštovou bankou a.s. a žalovanou zo dňa 22.2.2011, že výška úveru bola dohodnutá v sume 7.000,- eur, výška mesačnej splátky 174,07 eur, počet mesačných splátok 70 celková výška nákladov na úver 4.515,52 eur, dátum prvej platby do 11.3.2011, dátum konečnej splatnosti úveru 11.12.2016, RPMN banky 20,74 % úroková sadzba 19% ročne.
5. Z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 13.2.2014 vyvodil, že banka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru ku dňa 13.2.2014 a súčasne vyzvala žalovanú na úhradu sumy 6.401,45 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Výzva bola doručená žalovanej 17.2.2014, ako vyplýva z dokladu o doručení.
6. Z listu právneho predchodcu žalobcu doručeného žalovanej po zosplatnení úveru konštatoval, že v prípade, ak nie je možné zo strany žalovanej pohľadávku jednorazovým vkladom vysporiadať, banka je ochotná sa s ňou naposledy dohodnúť na postupnom splácaní pohľadávky. Pokiaľ žalovaná má záujem

o mimosúdnu dohodu je potrebné zaslať podpísané uznanie dlhu (návratku) a do 10 dní kontaktovať banku za účelom dohodnutia výšky splátok. Návratka obsahovala uznanie dlhu zo strany žalovanej na formulárovom tlačive s uvedením jej údajov, vyčíslenie výšky dlhu 6.401, 45 eur, bez uvedenia z akých položiek pozostáva výška dlh, oznámenie, že okrem uznaného dlhu 6401,45 eur žalovaná je povinná banke uhradiť aj zmluvné úroky z istiny vo výške 19 % p.a. odo dňa uznania dlhu do zaplatenia a úroky z omeškania z istiny vo výška 5,5% p.a. odo dňa po dni uznania dlhu do zaplatenia.

7. Na základe toho súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. j/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj s poukazom na ust. § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 110 ods. 1 až 3, ako aj § 558 Občianskeho zákonníka uzavrel, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi Poštovou bankou a.s. a žalovanou bola dňa uzatvorená zmluva o úvere č. 9329705511, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení ku dňu jej uzavretia t.j. 22.2.2011. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom konania na spoločnosť R Collectors s. r. o. - žalobcu, preto je daná aktívna legitímácia žalobcu v konaní. Úverová zmluva však neobsahuje všetky zákonné náležitosti, neobsahuje celkovú čiastku, ktorú žalovaný ako spotrebiteľ mal zaplatiť. V zmluve mal byť uvedený číselný údaj o celkovej čiastke, ktorú spotrebiteľ má zaplatiť za čerpaný úver. V zmluve je iba uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Vychádzajúc z údajov uvedených v zmluve súčet výšky úveru v sume 7.000 eur a celkovej výšky nákladov na úver v sume 4.515,52 eur predstavuje 11.515,52 eur. Pokiaľ navýšenie úveru, teda odmena za poskytnutý úver predstavuje skutočne iba sumu 4.515,52 eur, suma 11.515,52 eur by mal zodpovedať aj súčin počtu mesačných splátok a výšky mesačnej splátky úveru 174,07 eur, ktorý však predstavuje 12.184,90 eur. Z týchto údajov nie je možné jednoznačne určiť celkovú čiastku, ktorú spotrebiteľ má zaplatiť z titulu čerpania úveru. Zmluva neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, preto spotrebiteľ nemal vedomosť o tom, aká suma bola použitá na úhradu istiny, úrokov, prípadne poplatkov z mesačnej splátky. Vychádzajúc z údajov uvedených v zmluve, výšky úveru 7.000,- eur a počtu a výšky mesačnej splátky v sume 174,07 eur RPMN predstavuje 23,10 % (výpočet RPMN čl. 68) a nie 20,74% ako je to uvedené v zmluve, čo je v neprospech spotrebiteľa. V dôsledku absencie zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) a k) citovaného zákona, zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a b) citovaného zákona. Ďalej konštatoval, že právnym dôsledkom uznania dlhu v zmysle § 558 OZ je založenie právnej domnienky existencie dlhu v čase jeho uznania, čo má vplyv na dôkaznú povinnosť účastníka konania. Uznáním dlhu v zmysle ust. § 558 OZ prechádza dôkazné bremeno z veriteľa na dlžníka, ktorý musí v prípade sporu preukázať, že dlh nevznikol, alebo že bol splnený a veriteľ má posilnenú procesnú pozíciu v tom, že nemusí preukazovať vznik dlhu ani jeho trvanie v dobe, kedy k uznaniu došlo. V prípade písomného uznania dlhu dlžníkom čo dôvodu a výšky začne plynúť nová 10 ročná premlčacia doba. Nová desaťročná premlčacia lehota mala začať plynúť dňom 18.3.2014, nasledujúci deň po uznaní dlhu a uplynula by dňom 18.3.2024, pričom žaloba bola Okresnému súdu Rožňava doručená dňa 2.5.2017 teda v novej desaťročnej premlčacej lehote. Uznáním dlhu došlo k zhoršeniu postaveniu spotrebiteľa, preto súd skúmal platnosť uznania dlhu z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Žalovaná po zosplatnení úveru mala záujem splácať dlh v splátkach, čo však právny predchodca žalobcu podmienil uznaním dlhu zo strany žalovanej na formulárovom tlačive s uvedením údajov o výške dlhu právnym predchodcom Žalovaná návratku obsahujúcu uznanie dlhu podpísala, pretože podpísanie uznania dlhu bola podmienkou pre možnosť mimosúdnej dohody s právnym predchodcom žalobcu o splácaní dlhu v splátkach aj po zosplatnení dlhu. Žalovaná teda podpísala uznanie dlhu z dôvodu, aby naďalej mohla splácať dlh v splátkach. V dôsledku toho absentovala zhoda jej vôle s prejavom pri tomto právnom úkone a pre nedostatok vážnosti vôle v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je uznanie dlhu absolútne neplatným právnym úkonom. V dôsledku absolútnej neplatnosti právneho úkonu - uznania dlhu zo dňa 17.3.2014 nedošlo k začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej lehote, preto súd žalovanou vnesenú námietku premlčania považoval za dôvodnú. Trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť nasledujúci deň po uplynutí 10 dňovej lehote na plnenie uvedenej vo výzve na plnenie zo dňa 13.02.2014, ktorá bola doručená žalovanej 17.2.2014, t.j. od 28.2.2014, odo dňa splatnosti zosplatneného úveru a uplynula dňa 28.2.2017, teda pred podaním žaloby na súd, ktorú žalobca podal dňa 2.5.2017. Z týchto dôvodov súd námietke premlčania vyhovel a žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal plnú náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Tento žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania. Svoje odvolanie zakladal na dôvodoch uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, teda na tvrdení, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že nepovažuje za správne hodnotenie úverovej zmluvy, pri ktorej sa súd vypořádaval s významom kvalifikácie tzv. priemerného spotrebiteľa. Má za to, že napriek skutočnosti, že ochrana spotrebiteľa je považovaná za jedno z nosných hľadísk tak vnútroštátnych, ako aj únijnej legislatívy, nepovažuje za prijateľné, aby podnikateľ niesol všetky riziká zmluvného vzťahu a spotrebiteľ neniesol fakticky žiadnu zodpovednosť. Takýto prístup považuje za zneužitie práva v rozpore so zásadami právnej spoločnosti. Nestotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil spornú úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov a to z dôvodu údajne zle uvedenej RPMN. V tomto smere konštatoval, že zmluva o úvere bola uzavretá na základe právnej úpravy odlišnej od súčasnej právnej úpravy, keďže s účinnosťou od 1.1.2016 došlo k zmenám v celkovej sume nákladov. Tieto skutočnosti súd nezohľadnil aplikujúc právnu úpravu platnú v súčasnosti a nie v čase uzatvorenia zmluvy. Konštatoval, že interný výpočtový systém banky umožňoval v čase uzatvorenia zmluvy výpočet jednotlivých splátok anuity len v celých hodnotách bez desiatinného čísla. Preto sa mohlo stať, že výška poslednej splátky bola v nulovej výške, resp. nižšej než výška ostatných splátok. Poplatok takto vzniknutý sa spotrebiteľovi vráti na základe bodu 5.4 Všeobecných obchodných podmienok. Poukazuje na to, že v žalobe žalobca nežiadal od žalovanej viac ako mu prináleží na sumy uvedené v zmluve o úvere. Za nesprávny považoval aj záver o bezúročnosti a bezodplatnosti zmluvy z dôvodu, že táto neobsahuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch o termínoch splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Má za to, že úlohou zákonnej úpravy je zabezpečiť, aby spotrebiteľ vedel posúdiť rozsah svojho záväzku. Požiadavka, aby úverová zmluva obsahovala rozklad jednotlivých splátok členený na istiny, úrok a poplatky nie je v súlade s požiadavkou Smernicou 2008/48/ES. Ďalej konštatoval, že žalovaná uzavrela súčasne so zmluvou úveru aj zmluvu o poistení, suma poistného však nie je započítaná do celkových nákladov spojených s úverom a tým ani do výpočtu RPMN. Žalobca pri neuvedení poistného do celkových nákladov úveru vychádzal z ust. § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z.z. Má za to, že bolo na slobodnej vôli žalovanej, či táto prejaví záujem o poistenie alebo nie. Žalobca ako podmienku nutnú pre uzatvorenie zmluvy o úvere od nich poistenie úveru nevyžadoval. Nestotožnil sa ani so závermi súdu prvej inštancie ako tento vyhodnotil uznanie dlhu žalovanou. Má za to, že uznanie dlhu nepredstavuje nekalú obchodnú praktiku. Postavenie žalobcu v danej situácii sa nezlepšilo a úhradu dlžných súm od žalovanej mu nezabezpečilo a bolo použité ako ďalší prostriedok, keď predchádzajúce snahy o dosiahnutie plnenia boli neúspešné v snahe o vyrovnanie v tom čase nerovnakého postavenia zmluvných strán, kde žalobca plnil riadne a včas svoje záväzky, ale žalovaná plniť opakovane a dlhodobo odmietala. Má za to, že uznanie dlhu žalovanou s poukazom na existujúce obsahové náležitosti spĺňa zákonné podmienky uvedené v § 558 OZ. Uznanie dlhu nie je klamlivým konaním ani klamlivým opomenutím či agresívnou obchodnou praktikou a z tohto dôvodu nie je možné ho takto klasifikovať ako nekalú obchodnú praktiku.

10. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu. Táto žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Vo vyjadrení uviedla, že zotrváva naďalej na skutočnostiach uvedených vo svojom odpore proti platobnému rozkazu. Má za to, že v napadnutom rozsudku súd svoje závery riadne odôvodnil a na správnosti týchto záverov nemení nič ani obsah odvolania.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa ust. § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nesprávnych právnych záveroch, keď správny hmotnoprávny predpis nesprávne aplikoval na ustálený skutkový stav.

12. Z dôvodov prvoinštančného rozsudku vyplýva, že tento peňažný nárok žalobcu zamietol s poukazom na svoj záver o žalovanej dôvodne vznesenej námietke premlčania, pričom tento záver vyvodil na základe hodnotenia listinného dôkazu a to uznania dlhu žalovanou, keď konštatoval neplatnosť tohto právneho úkonu v zmysle § 37 OZ, ako aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi.

13. Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie týkajúcimi sa vyhodnotenia uznania dlhu žalovanou nestotožňuje.

14. Podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

15. Z citovaného zákonného ustanovenia možno vyvodíť charakteristiku tohto hmotnoprávneho inštitútu ako jednostranný písomný a adresný (vo vzťahu k veriteľovi), právny úkon dlžníka zakladajúci vyvrátiťelnú domnienku o existencii dlhu v čase tohto prejavu. Pre platnosť úkonu nie je pritom rozhodujúce, či dlh v čase prejavu skutočne existoval. Zároveň z jeho definície je zrejmé, že nedodržanie písomnej formy tohto právneho úkonu má za následok jeho absolútnu neplatnosť. Z hľadiska obsahových náležitostí je pre platnosť prejavu rozhodujúce, či tento prejav obsahuje:

- označenie oprávnenej osoby (veriteľa)
- označenie povinnej osoby (dlžníka)
- určenie dôvodu dlhu (spravidla jeho právne kvalifikovanie napr. pôžička zo dňa ...)
- uvedenie výšky dlhu
- skutočnosti, z ktorých vyplýva vedomosť (pripravenosť plniť) dlžníka o svojej povinnosti.

16. Veta druhá tohto ustanovenia upravuje výnimku pre prípad, že uznávaný dlh je premlčaný. V takom prípade má prejav o uznaní dlhu účinky uznania iba vtedy, ak ten, kto dlh uznal o premlčaní vedel. V otázke procesných dôsledkov uznania dlhu súdna prax zaujala názor, že na platné uznanie dlhu je okrem všeobecných náležitostí (§ 34 a nasl. OZ) potrebné, aby sa tento jednostranný právny úkon dlžníka urobil písomnou formou, vyjadril v ňom prísľub zaplataenia dlhu a uviedol dôvod dlhu a jeho výšku. Uznáním dlhu sa takto zakladá vyvrátiťelná právna domnienka o existencii uznaného záväzku v čase uznania. Dôsledkom uznania záväzku je presun dôkaznej povinnosti (dôkazného bremena) z veriteľa na dlžníka, na ktorom tak je, aby preukázal, že záväzok nevznikol, zanikol alebo bol prevedený na iného. V rovine procesného práva táto domnienka nachádza svoj odraz v zásade, podľa ktorej kým nie je dokázaný opak, platia za preukázanú skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka; obyčajná, hoc i závažná pochybnosť o tom, či existuje skutočnosť, ktorá svedčí ako právna domnienka, teda nestačí na to, aby táto skutočnosť nebola považovaná za preukázanú. Skutočnosť, ktorá svedčí ako vyvrátiťelná právna domnienka nie je predmetom procesného dokazovania a ak nebola v konaní domnienka existencie uznaného záväzku vyvrátená, súd musí mať uvedenú skutočnosť za preukázanú. V konaní teda môžu nastať len dve možné situácie, a to buď platí skutočnosť, ktorá svedčí ako vyvrátiťelná domnienka za preukázanú, alebo vyšiel v konaní najavo jej opak (obsah domnienky bol vyvrátený dôkazom opaku, t.j. dôkazu, že skutočnosť je v konkrétnom prípade práve opačná, než ako ju uvádza domnienka - rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 33Cdo/4237/2011).

17. Odvolací súd má za to, že z obsahu listinného dôkazu a to uznania záväzku žalovanou vyplýva, že toto uznanie má náležitosti vyžadované ust. § 558 Občianskeho zákonníka a z jeho obsahu zároveň vyplýva, že žalovaná prejavila svoju vôľu identifikovaný individualizovaný záväzok v celom rozsahu splatiť. Skutočnosť, od ktorej súd prvej inštancie odvodzuje neplatnosť tohto uznania a to, že uznala záväzok na základe prísľubu, že iba po jeho uznaní jej bude umožnené splácať zostatok úveru, nepredstavuje nedostatok jej vôle uhradiť záväzok. To, že uvedené uznanie vykonala s poukazom na takýto prísľub, predstavuje iba pohnútku a samotná pohnútku nemá vplyv na platnosť vykonaného právneho úkonu a rovnako na ňu nemá vplyv ani prípadný omyl v pohnútku. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v jeho závere o neplatnosti uznania aj s poukazom na výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Poukazuje v tomto smere na skutočnosť, že uznanie dlhu je jednostranným právnym úkonom dlžníka a jeho súčasťou teda nie je aj konanie druhej strany - veriteľa a pokiaľ teda tento úkon nie je závislý od žiadneho konania tejto strany, teda veriteľa, nemožno považovať ani za aktuálny záver o výkone práva žalobcu ako veriteľa v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ sa totiž veriteľ takomto právnym úkone žiadnym spôsobom nepodieľa, nemôže sa ani dopustiť výkonu svojho práva v rozpore s dobrými mravmi. S poukazom na skutočnosť, že uznanie predstavuje iba jednostranný právny úkon, nemožno pri hodnotení jeho platnosti aplikovať naň ani zmluvné podmienky dvostranných právnych úkonov a to spotrebiteľských zmlúv. S poukazom na tieto dôvody možno vyvodíť odôvodnený záver, že uznanie vykonané žalovanou vyvolalo jeden z jeho zákonných následkov a to založenie behu novej premlčacej lehoty podľa ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pre vznik ďalšieho

následku platného uznania záväzku a to založenia domnienky trvania dlhu sa vyžaduje v prípade uznania premlčaného nároku vedomosť dlžníka o premlčaní. Keďže žiadna zo strán v konaní netvrdila, že došlo zo strany žalovanej k uznaniu premlčaného záväzku možno konštatovať, že uznanie vyvolalo aj druhú zákonnú domnienku a to, že dlh v čase uznania trval. Toto má za následok prenesenie dôkazného bremena na žalovanú ako dlžníka, aby táto preukázala svoje tvrdenia, že záväzok, ktorý bol predmetom uznania nevznikol, resp. že tento zanikol (prípadne aj sčasti) napr. plnením. S poukazom na založenie zákonnej vyvrátiteľnej domnienky uznaním dlhu nie je preto správny postup súdu prvej inštancie, ktorý bez procesnej aktivity žalovanej zameranej na unesenie jej dôkazného bremena smerujúceho k vyvráteniu zákonnej domnienky sám vykonával dôkazy ohľadne tejto spornej skutočnosti a tieto aj vyhodnotil (závery o chýbajúcich náležitostiach úverovej zmluvy s vyvodením záveru o bezúročnosti a bezodplatnosti).

18. S poukazom na tieto dôvody neostávalo odvolaciemu súdu iné ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

19. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne vyhodnotiť jednostranný právny úkon žalovanej a to uznanie dlhu a pri jeho právnych záveroch bude povinný spravovať sa právnym názorom odvolacieho súdu vyslovený v tomto zrušujúcom uznesení. Jeho ďalší procesný postup v konaní bude závislý od procesnej aktivity žalovanej a od vyhodnotenia procesnej otázky, či táto na svoje tvrdenia uniesla dôkazné bremeno.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.